

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Quæstiones Canonicae De Decimis

Friderich, Melchior

Ingolstadii, 17010 [i.e. 1710]

Quæstio II. An Episcopis debeantur decimæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61677](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61677)

in Anglia singuli modicum censum SS. Pontifici pendebant, quem S. Petri denarium dicebant. Ratio ulterior est; quia non minus potestatis habet in omnes Christianos ad tuendum bonum spirituale Ecclesie, quàm Princeps sæcularis ad tuendum bonum temporale suæ ditionis.

334 Hac tamen potestate neque in Ecclesiasticos utitur, nisi necessitas id exigat, ut praxis docet: sed loco decimæ quotannis pendendæ, in Beneficijs maioribus solet exigere fructus unius anni prototo tempore vitæ, quos *Annatas* dicunt; jmo neque has integras, sed sæpe vix decimam fructuum annuorum partem. Harum usum esse antiquum docent Panorm. & Joan. Andr. in c. 15. de off. Jud. ord. Card. de Luca de Benef. disc. 89. n. 2. ait introductas esse anti-

quissimo ac immemorabili Ecclesie usu. Paulus IV. *Const.* 17. §. 1. earum exactionem dicit esse antiquissimam. Fusè de illis agunt Azor tom. 2. l. 2. c. 12. Eckius, Academiæ nostræ illustre decus, & veræ fidei validissimus & acerrimus propugnator, in *Enchirid. lib. com. tit. de Annatis*, Bellarm. *Contra Regem Angliæ* c. 6. Thom. Compegius de *Annat. institut.* Filiucius tom. 3. tr. 41. c. 6. n. 54. Fagnanus in c. *Præterea* 1. Ne *Prælat. vic. suas* à n. 6. ubi de jure Pontificis in *Annatis* exigendis disputat per rationes, ut ait Card. Pallavic. *Hist. Conc. Trid.* l. 2. c. 8. n. 5. *ad c. & facta & jure firmatas, ut quicumque ausit in posterum dentes exerere, quibus mordeat, simul oporteat careere sensu, quo percipiat.*

QUÆSTIO II.

An Episcopis debeantur Decimæ?

SUMMARIUM.

335. Episcopus olim distribuit decimas inter Clericos.
336. Debentur Episcopo decima propria Ecclesie Cathedralis, & Parochiarum suæ Sedi incorporatarum.
337. Et ex prædijs, quæ non sunt incerta Parochia.
338. Decima, quæ sunt Ecclesie Cathedralis, inter ipsum & Canonicos dividuntur.
339. Jus habet ad quartam partem omnium decimarum suæ Diocesis. Quæ tamen hodie fere nulli in usu est.
340. In defectum Parochi potest nomine cujusvis Parochiæ agere ad consequendas decimas.
- Pri.

335 **P**rimis Ecclesiæ temporibus Parochis, aliisque Ecclesiæ Ministris nondum certa decimarum pars erat assignata, sed Episcopi fuit eas distribuere, ut tradit S. Clem. Rom. l. 2. *Constit. c. 25.* & patet ex *can. 16. 19. 24. 26.* & *seqq. 12. q. 1. & q. 2. can. 25. & seqq.* nec non *can. 1. & 3. 16. q. 7.* Postmodum earum distributio univèrsali vel lege vel consuetudine facta est, & singulis Parochijs certa pars attributa, illa videlicet, quæ ex fundis intra fines Parochiæ sitis colligebatur: ita tamen ut nomine Cleri singularum Ecclesiarum non comprehenderent solus Parochus aliæque Clerici inferiores, sed etiam Episcopus, cum hic ad Clerum uniuscujusque Ecclesiæ pertineat, utpote ejus Caput & Prælatus, ac per consequens etiam ipsi debentur decimæ in singulis Parochijs, uti notant Abul. *in c. 23. Matth. q. 176.* & Panor. *in c. 29. h. t. n. 7.*

336 **A**ssert. I. Episcopo debentur decimæ Parochiæ ipsius propriæ, seu Ecclesiæ Cathedralis. Ita cum Gloss. Panor. Butr. ac alijs *in cit. 29. h. t.* Tyndar. *de decim. n. 68.* Rebuff. *q. 7. n. 7.* Azor *p. 1. l. 7. c. 25. q. 9.* Moneta *c. 7. n. 7.* ac alijs. Ratio patet: quia est immediatus Parochus illius Ecclesiæ: Parochis autem debentur decimæ suarum Ecclesiarum. Hinc limitant assertionem Rebuff. & Azor *ll. cc.* adjuntque, si alius esset curatus Ecclesiæ Cathedralis, huic, & non

Episcopo illas deberi. Quod verum utique esset, si ille alius foret verus Parochus, & non merus Episcopi Vicarius. Eadem porro est ratio de alijs Ecclesijs, si fortè earum immediatus Parochus est Episcopus, easque per Vicarios administrat.

Assert. II. Episcopo debentur 337 decimæ ex prædijs, quæ non sunt in certa Parochia. Patet ex *c. 13. h. t.* & tradunt ibi Gloss. ac Panor. *n. 3. & 4.* Colligitur quoque ex *c. 29. & 31. eod.* Estque non semel decimæ à Rota Rom. teste Barbof. *de off. Par. c. 38. §. 2. n. 14.* Ratio est: quia si prædium in certa Diocesi, non tamen in certa Parochia situm est, proprius ac immediatus ibi Parochus est solus Episcopus.

Assert. III. Si decimæ titulo donationis, dotis, permutationis &c. vel præscriptione, Ecclesiæ Cathedrali debentur, Episcopus in illis fundatam de Jure communi intentionem habet. Ita Rebuff. *l. c. n. 13.* Azor *l. c. Moneta n. 13* Sumitur ex *c. 31. h. t.* Benè tamen iidem monent ex *c. ult. de off. Cust.* inter Episcopum & Fratres dividendas esse. Fratres Episcopi sunt Canonici Ecclesiæ Cathedralis. *c. 4. de his, quæ fiunt à Pralat.*

Assert. IV. Spectato Jure communi quarta pars omnium decimarum debetur Episcopo. Ita contra Glossam *in c. 29. h. t.* docent Hostiens. *in c. 31. h. t.* Panor. *in c. 4. de præscript. n. 2. & in c. 29. h. t. n. 7.* Innoc. *in c. 5. de Testam. Tynd. h. t. n. 71.*

n. 71. Rebuff. q. 7. n. 11. & q. 3. n. 14. Suar. c. 28. n. 9. Canif. c. 12. Wamel. tom. 1. cons. 79. n. 4. Moneta l. c. n. 14. Laym. ac alij: idque bene deducunt ex c. 16. de Off. Jud. Ord. c. 13. & 31. h. t. ac præcipue ex cit. c. 4. de præscript. ubi supponitur, quartam decimarum ad Episcopum Jure comuni pertinere, cum ibi præscriptio contra eam non concedatur, nisi quadragenaria: quanto tempore opus non foret, nisi Episcopo Jus commune assisteret, & resisteret præscribenti. Statuta est hæc quarta decimalis ad exemplum legis Mosaicæ Num. 18. vi cujus Levitæ de suis decimis Sacerdotibus decimas pendere debebant. Ratio statuendi erat; tum quia Episcopo æquè ac alijs Clericis, & quidem majori ratione, debetur congrua & digna sublimi ejus gradu sustentatio; tum quia est Pastor universalis in sua Diocesi, & quidem immediatus omnium Parochorum. Unde à veritate alienum est, quod asserit Bern. van Elpen p. 2. Fur. Eccl. tit. 33. c. 3. n. 10. antiquitus quidem, antequam Ecclesia

possessionibus ditata esset, quantum omnium proventuum Ecclesiasticorum ad Episcopum spectasse; at hodie in decimis Parochialibus nec de Jure communi, nec de consuetudine, eis deberi aliquam portionem. Quod ait Jure scripto non deberi, falsum est; verum duntaxat, quod ait de consuetudinario: nam quemadmodum juxta cit. c. 4. huic quartæ præscribi potest, ita hodie in plurimis Diocesis vel consuetudine, vel præscriptione, vel ultronea Episcoporum cessione sublata est; quia aliunde ipsis sufficienter provifum est, partim ex decimis, quas in aliquot Parochijs ferè totas soli percipiunt, partim ex alijs redditibus.

Ex dictis consequens est, quod tradunt Rebuff. q. 7. n. 12. Suar. l. c. n. 10. Laym. l. 4. tit. 6. c. 4. Monet. n. 16. posse Episcopum nomine cujusque Ecclesiæ parochialis ad consequendas decimas in defectum Parochi agere: tum quia est Prælati & Principalis Minister omnium Beneficiorum; tum quia ex singulis aliqua ipsi portio debetur.

QUÆSTIO III.

An omnibus Clericis Beneficiatis debeantur Decimæ?

SUMMARIUM.

341. *Opinio quorundam, decimas ad solos Clericos Curatos pertinere.*

342. 343. *Debentur ex Jussu omnibus Clericis Beneficiatis.*

344. *Non*